

Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2010/11:49 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslår regeringen ändringar i fråga om ansvarig kommun i socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Förslagen syftar till att förtydliga kommunernas ansvar och därigenom skapa bättre förutsättningar för att undvika tvister och stärka den enskildes rättssäkerhet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2011.

Utskottet välkomnar propositionen och ställer sig bakom de föreslagna lagändringarna.

Utskottet föreslår två redaktionella rättelser när det gäller regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

I betänkandet behandlas också fyra motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2010. Dessa är tillgodosedda med propositionens förslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun	6
Propositionen	6
Motioner från allmänna motionstiden 2010	10
Utskottets ställningstagande	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	11
Propositionen	11
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
 2. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
 3. lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
 4. lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., med de ändringarna i 3 § att ordet ”i” infogas omedelbart efter ordet ”avses” dels i andra stycket första meningen, dels i tredje stycket andra meningen,
 5. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
 6. lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800).
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2010/11:49 och avslår motionerna 2010/11:So270 av Liselott Hagberg och Jan Ertsborn (båda FP), 2010/11:So330 av Eva Bengtson Skogsberg (M), 2010/11:So358 av Jan-Olof Larsson och Hans Hoff (båda S) och 2010/11:So553 av Andreas Carlson (KD).

Stockholm den 15 mars 2011

På socialutskottets vägnar

Kenneth Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth Johansson (C), Lena Hallengren (S), Mats Gerdau (M), Jan R Andersson (M), Margareta B Kjellin (M), Isabella Jernbeck (M), Lennart Axelsson (S), Barbro Westerholm (FP), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S), Anders W Jonsson (C), Agneta Luttröpp (MP), Eva Olofsson (V), Carina Moberg (S), Shadiye Heydari (S) och Roland Utbult (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i betänkandet regeringens proposition 2010/11:49 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen. I betänkandet behandlas fyra motioner från den allmänna motionstiden 2010, se bilaga 1.

En skrivelse om ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun inkom till utskottet den 28 februari 2011. Skrivelsen anmäldes vid utskottets sammanträde den 1 mars 2011.

Utskottet tar i ärendet initiativ till två redaktionella rättelser när det gäller regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Anledningen till initiativet är att ordet ”i” saknas på två ställen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ändringar i fråga om ansvarig kommun i socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Förslagen syftar till att förtydliga kommunernas ansvar och därigenom skapa bättre förutsättningar för att undvika tvister och stärka den enskildes rättssäkerhet. Samtliga regler om ansvarsfördelning mellan kommuner när det gäller stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen samlas i ett nytt kapitel.

Grundprincipen om vistelsekommunens yttersta ansvar för stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen kvarstår. Om det står klart att en annan kommun enligt de nya reglerna ansvarar för stöd- och hjälpinsatser för en enskild, ska dock vistelsekommunens ansvar vara begränsat till akuta situationer.

Om den enskilde är bosatt i en annan kommun än vistelsekommunen, föreslås det att bosättningskommunen ska ansvara för stöd- och hjälpinsatser. Detta ska även gälla om den enskilde tillfälligt vistas i en annan kommun än den egna oavsett om det är under en längre eller kortare tid, t.ex. under en semester eller studieperiod. Det kan också avse personer som utsätts för våld eller andra övergrepp och som måste vistas i en annan kommun än bosättningskommunen. Med bosättningskommun avses den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt eller en annan kommun om den enskilde har starkast anknytning till den kommunen.

Regeringen föreslår också att det i socialtjänstlagen och LSS ska införas en skyldighet för vistelsekommunen att på begäran av bosättningskommunen bistå med utredning och verkställighet i vissa fall. Det ska gälla när äldre personer, personer med en funktionsnedsättning eller allvarligt sjuka har behov av insatser för att kunna vistas en kortare tid i en annan kommun. Bosättningskommunen ska ersätta vistelsekommunen för sådan verkställighet enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar.

Både i socialtjänstlagen och LSS föreslås att en kommun ska ha ett sammanhållet ansvar för en person som genom ett beslut av kommunen blir bosatt eller placerad i en annan kommun. En kommun som beslutat om en sådan insats i en annan kommun behåller ansvaret för insatser enligt såväl socialtjänstlagen som LSS, oavsett vilken lag som legat till grund för beslutet.

En kommun som beslutat om boende i en annan kommun, t.ex. i ett tillfälligt härbärge, behåller ansvaret för stöd- och hjälpinsatser om det inte är klarlagt vilken kommun som är den enskildes bosättningskommun. Detta gäller framför allt hemlösa.

I propositionen föreslår regeringen ett skriftligt förfarande vid begäran om överflyttning av ärenden och tidsgränser för avgörande av sådana frågor. En möjlighet att i förväg ansöka om insatser i en annan kommun föreslås för personer som på grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun.

I LSS föreslår regeringen att det införs ett undantag från bosättningskommunens ansvar när en kommun verkställer en boendeinsats i annan kommun. För att verkställa ett beslut i en annan kommun krävs särskilda skäl, och den kommun som beslutat om boendet behåller ansvaret både för boendeinsatsen och för andra insatser som personen kan behöva enligt LSS. Vidare föreslår regeringen en utvidgning av möjligheten att ansöka om förhandsbesked enligt LSS. Även en person som redan bor i en kommun ska kunna ansöka om förhandsbesked om en annan kommun har ansvar för personens insatser enligt LSS.

Socialstyrelsen bör ges i uppdrag att följa upp och utvärdera utvecklingen och konsekvenserna av regeringens förslag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2011.

Utskottets överväganden

Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453), lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., dock med två redaktionella rättelser, lag om ändring i socialförsäkringsbalken samt lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800). Riksdagen avslår motioner om ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun.

Propositionen

Regler om ansvar enligt socialtjänstlagen

Grundprincipen om vistelsekommunens yttersta ansvar kvarstår men begränsas

Regeringen anser att grundprincipen även i fortsättningen bör vara att den kommun där den enskilde vistas har det yttersta ansvaret för att han eller hon får stöd och hjälp. Regeringen föreslår att det ska framgå av lagen att en annan kommun än vistelsekommunen kan ha ansvar för stöd och hjälp. Om det står klart att en annan kommun har ansvaret, ska vistelsekommunens ansvar vara begränsat till akuta situationer.

För den enskilde personen är det viktigt att det finns en tydlig reglering av ansvarsfördelningen mellan kommunerna så att det inte uppstår konflikter mellan kommunerna som förtar den enskildes rätt till stöd och hjälp.

Det är av grundläggande betydelse att den enskilde alltid ska garanteras omedelbar hjälp oavsett i vilken kommun han eller hon befinner sig när hjälpen behövs.

Bosättningskommunens ansvar

En och samma kommun bör så långt möjligt ha det samlade ansvaret för den hjälp och det stöd som den enskilde är i behov av. Regeringen föreslår att om den enskilde är bosatt i en annan kommun än vistelsekommunen, ska bosättningskommunen ansvara för det stöd och den hjälp enligt

socialtjänstlagen som den enskilde behöver. Förslaget innebär ett klagörande av att vistelsekommunen alltid ansvarar för stöd och hjälp till den enskilde så länge inte bosättningskommunen är klarlagd.

Bosättningskommun ska vara den kommun som den enskilde har starkast anknytning till. Om en enskild har ett stadigvarande boende kan man utgå ifrån att han eller hon har starkast anknytning till den kommunen och att detta är den kommun där den enskilde är folkbokförd.

Om den enskilde saknar en stadigvarande bostad ska den kommun till vilken han eller hon har sin starkaste anknytning vara bosättningskommun. En kommun som beslutat om att placera en hemlös person i en tillfällig boendeform ska behålla ansvaret för de stöd- och hjälpinsatser som han eller hon kan behöva.

Ansvar hos en kommun som beslutat om boende i en annan kommun

Regeringen föreslår att placeringskommunens ansvar för insatser inte ska vara begränsat utan ska omfatta alla stöd- och hjälpinsatser enligt socialtjänstlagen.

Regeringen föreslår även att en kommun ska behålla ansvaret för stöd- och hjälpinsatser om en enskild till följd av ett beslut vistas i en annan kommun i ett annat boende, om det inte är klarlagt vilken kommun som är den enskildes bosättningskommun. Det avser framför allt olika grupper av personer som är hemlösa.

Folkbokföringskommunens ansvar vid vistelse på kriminalvårdsanstalt eller på sjukhus

Regeringen föreslår att den kommun där den enskilde är folkbokförd ska ansvara för samtliga stöd- och hjälpinsatser enligt socialtjänstlagen under kriminalvård i anstalt och vård på sjukhus samt inför avslutningen av sådan vård.

Skyldighet för vistelsekommunen att i vissa fall bistå bosättningskommunen

Vistelsekommunens skyldighet att bistå bosättningskommunen enligt socialtjänstlagen

Regeringen föreslår att vistelsekommunen i vissa fall ska vara skyldig att på begäran av bosättningskommunen bistå med utredning och verkställa beslut. Det ska inte gälla vid alla vistelser utan endast när en person till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom har behov av insatser för att kunna genomföra en kortare vistelse i en annan kommun än bosättningskommunen.

Den enskilde kan behöva helt eller delvis andra insatser i t.ex. sin sommarstuga än i sitt ordinarie boende. Insatserna kan behöva anpassas till omgivningen och miljön där de ska utföras. Vistelsekommunen kan då behöva bistå genom att t.ex. besöka det ställe som den enskilde kommer att vistas på.

Ersättning mellan kommuner

Regeringen föreslår att bosättningskommunen ska ersätta vistelsekommunen för kostnader med anledning av verkställighet som vistelsekommunen bistått med enligt socialtjänstlagen när en person till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom har behov av insatser för att kunna genomföra en kortare tids vistelse i en annan kommun än bosättningskommunen. Ersättningen för verkställighet ska betalas enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar.

Det framstår enligt propositionen som mest rimligt att den kommun som fattar beslutet och ansvarar för kostnaderna enligt socialtjänstlagen också har kontroll över de ekonomiska konsekvenser som ett genomförande har. I de flesta fall bör den enskilde kunna ta med sig sitt beslut och den kostnad som det innebär för t.ex. hemtjänsten i bosättningskommunen till vistelsekommunen.

Huvudregel för och undantag från ansvar enligt LSS

Vistelsekommunen ansvarar för akuta stöd- och serviceinsatser

Det kan enligt regeringen inte anses vara befogat att ha olika regler i socialtjänstlagen och LSS när en person tillfälligt vistas i en annan kommun. Motsvarande regler som föreslås vid vistelse i en annan kommun enligt socialtjänstlagen bör därför även införas i LSS.

Regeringen föreslår att det i LSS inte ska finnas undantag från bosättningskommunens ansvar vid en enskilds tillfälliga vistelse i en annan kommun. Vistelsekommunen ska endast ansvara i akuta situationer.

Vistelsekommunen ska i vissa fall vara skyldig att på begäran av bosättningskommunen bistå med utredning samt verkställa beslut. Det ska gälla när en person som tillhör personkretsen i LSS har behov av insatser för att kunna genomföra en kortare tids vistelse i en annan kommun än bosättningskommunen.

Bosättningskommunen ska ersätta vistelsekommunen för kostnader med anledning av verkställighet som vistelsekommunen bistått med. Ersättningen för verkställighet ska betalas enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar.

En kommun som beslutat om boende i en annan kommun enligt LSS behåller ansvaret

Regeringen anser att det är befogat att en kommuns ansvar är detsamma oavsett om beslutet verkställs inom kommunens gränser eller utanför. Regeringen föreslår att det införs undantag i LSS när det gäller en kommuns ansvar gentemot dem som är bosatta i kommunen. Om en kommun har verkställt ett beslut om boende enligt LSS eller enligt socialtjänstlagen i en annan kommun, behåller den kommun som beslutat om boendet ansvaret för LSS-insatser, vilket inkluderar även insatser som aktualiseras i den nya bosättningskommunen. Ett beslut om boende i en annan kommun får, liksom nu, bara fattas om det finns särskilda skäl.

Ansvaret upphör när en annan kommun påbörjar verkställighet av insatser efter förhandsbesked.

Det är den kommun som ansvarar för en persons insatser enligt LSS som ska ersätta kostnaderna för de första 20 assistanstimmarna och som kan höras i ärenden hos Försäkringskassan.

Överflyttning av ärenden enligt socialtjänstlagen

Regeringen föreslår att en kommun som anser att ett ärende ska flyttas till en annan kommun ska begära detta skriftligen. Den andra kommunen ska skriftligen och utan dröjsmål meddela sin inställning. Om inställningen inte anges inom en månad, ska kommunen kunna ansöka om överflyttning av ärendet hos Socialstyrelsen. Socialstyrelsen ska fatta beslut så snart som möjligt, dock senast inom tre månader från det att ansökan kom in. Om det finns särskilda skäl får beslutet fattas senare.

Rätt att ansöka om insatser i en annan kommun

Regeringen föreslår att en person som önskar flytta till en annan kommun får ansöka om insatser i den kommunen om han eller hon på grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun men inte kan göra det utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas. Ansökan ska behandlas som om den enskilde var bosatt i kommunen och hänsyn ska inte tas till att sökandens behov är tillgodosedda i bosättningskommunen. Bosättningskommunen är skyldig att bistå i utredningen. Beslutet ska kunna överklagas hos en allmän förvaltningsdomstol.

Regeringen föreslår att förhandsbesked ska kunna meddelas enligt LSS på ansökan av en person som redan är bosatt i en kommun under förutsättning att en annan kommun har ansvaret för LSS-insatserna. När kommunen efter förhandsbesked börjar verkställa insatser upphör ansvaret för den andra kommunen.

Sammanhållet ansvar för bistånd enligt socialtjänstlagen och LSS-insatser

Regeringen föreslår att en kommun ska ha ansvaret för insatser enligt LSS gentemot en person som efter beslut av kommunen kommer att vara bosatt i en annan kommun i ett familjehem, i ett hem för vård eller boende, i ett boende för service och omvårdnad för äldre människor eller i en bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen. Motsvarande ansvar gäller för insatser enligt socialtjänstlagen när en kommun har ansvaret för insatser enligt LSS i en annan kommun än den egna.

Motioner från allmänna motionstiden 2010

I motion So358 av Jan-Olof Larsson och Hans Hoff (båda S) begärs ett tillkännagivande om en ändring av socialtjänstlagen som möjliggör för kommuner som utför hemtjänst för personer som är hemmahörande i en annan kommun att få ersättning från hemkommunen. Ett liknande yrkande finns i motion So330 av Eva Bengtson Skogsberg (M).

I motion So270 av Liselott Hagberg och Jan Ertsborn (båda FP) begärs ett tillkännagivande om ett förtydligande av kommunens ansvar för en person som beviljats boende enligt LSS. Motionärerna anför att det bör förtydligas i LSS att den placerande kommunen ska bära kostnadsansvaret för LSS-insatser för personer som beviljats boendeinsatser i en annan kommun till dess att vårdbehovet upphör.

I motion So553 av Andreas Carlson (KD) begärs ett tillkännagivande om behovet av en smidigare lösning mellan hemkommunen och vistelsekommunen för att få ledsagning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar propositionen. Oklarheter om ansvarig kommun har bl.a. lett till att människor som ofta flyttar eller vistas i olika kommuner hänvisas runt och inte får den hjälp som de behöver. Utskottet delar därför bedömningen att kommunernas ansvar behöver förtydligas.

I propositionen föreslår regeringen ändringar i fråga om ansvarig kommun i socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Enligt utskottets mening kommer detta att skapa bättre förutsättningar för att undvika tvister och stärka den enskildes rättssäkerhet. Utskottet ställer sig därför bakom de föreslagna lagändringarna, dock med två redaktionella rättelser.

Motionerna So270 (FP), So330 (M), So358 (S) och So553 (KD) får genom det anförda anses vara tillgodosedda.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2010/11:49 Ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
2. lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
3. lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
4. lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,
5. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
6. lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800).

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:So270 av Liselott Hagberg och Jan Ertsborn (båda FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förtydliga kommunens ansvar för en person som beviljats boende enligt LSS.

2010/11:So330 av Eva Bengtson Skogsberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vistelsebegreppet ska förändras så att ersättning utgår till även de kommuner som har kostnader för stöd och service i samband med tillfällig vistelse i kommunen.

2010/11:So358 av Jan-Olof Larsson och Hans Hoff (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ändring av socialtjänstlagen som möjliggör för kommuner som utför hemtjänst för personer som är hemmahörande i annan kommun att få ersättning från hemkommunen.

2010/11:So553 av Andreas Carlson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en smidigare lösning mellan hemkommun och vistelsekommun för att få ledsagning.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialtjänstlagen (2001:453)¹
dels att 2 kap. 2 och 3 §§ samt 16 kap. 1 och 2 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 16 kap. 1 och 2 §§ ska utgå,
dels att 2 kap. 1 §, 6 kap. 9 och 15 §§ samt 16 kap. 3, 4, 6 a och 6 e §§
ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 2 a kap., samt en ny
paragraf, 16 kap. 6 i §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område.

Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område, *och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.*

Bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt denna lag finns i 2 a kap.

I fråga om den som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. finns särskilda bestämmelser om bistånd i den lagen.

2 a kap. Om ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt denna lag

Ansvarig kommun

1 §

Den kommun där den enskilde vistas ansvarar för stöd och hjälp

¹ Senaste lydelse av 16 kap. 1 § 2009:596.

enligt 2 kap. 1 §, om inte annat följer av 3–5 §§.

2 §

Om det står klart att en annan kommun än vistelsekommunen ansvarar för stöd och hjälp åt en enskild, är vistelsekommunens ansvar begränsat till akuta situationer.

3 §

Om den enskilde är bosatt i en annan kommun än vistelsekommunen, ansvarar bosättningskommunen för det stöd och den hjälp som den enskilde behöver. Med bosättningskommun avses i detta kapitel

1. den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt, eller

2. om den enskilde är stadigvarande bosatt i en kommun men har sin starkaste anknytning till en annan kommun, den sistnämnda kommunen, eller

3. om den enskilde saknar stadigvarande bostad, den kommun till vilken han eller hon har sin starkaste anknytning.

4 §

En kommun behåller ansvaret för stöd och hjälp åt en enskild som till följd av ett beslut av kommunen vistas i en annan kommun i

1. familjehem enligt 6 kap. denna lag eller 9 § 8 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,

2. hem för vård eller boende enligt 6 kap.,

3. boende för service och omvårdnad för äldre människor enligt 5 kap. 5 § andra stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2,

4. bostad med särskild service enligt 5 kap. 7 § tredje stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2,

5. bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § 8 eller 9 lagen

om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller

6. annat boende, om det inte är klarlagt vilken kommun som är den enskildes bosättningskommun.

5 §

Den kommun där den enskilde är folkbokförd ansvarar för stöd och hjälp

- 1. under kriminalvård i anstalt,*
- 2. under vård på sjukhus eller i annan sjukvårdsinrättning på initiativ av någon annan än en kommun,*
- 3. som aktualiserats inför avslutningen av vård enligt 1 eller 2.*

Vistelsekommunens skyldighet att bistå bosättningskommunen

6 §

När en enskild avser att vistas en kortare tid i en annan kommun än bosättningskommunen, och till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom behöver stöd och hjälp för detta, är vistelsekommunen skyldig att på begäran

- 1. bistå med den utredning som bosättningskommunen behöver för att kunna pröva den enskildes behov av stöd och hjälp,*
- 2. verkställa bosättningskommunens beslut.*

7 §

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 6 § 2, ska bosättningskommunen ersätta vistelsekommunen för verkställighetskostnaderna. Ersättningen ska betalas enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar för motsvarande insatser.

Ansökan om insatser i en annan kommun

8 §

En person som önskar flytta till en annan kommun, får ansöka om insatser i den kommunen om han eller hon

1. till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom har ett varaktigt behov av omfattande vård- eller omsorgsinsatser och därför inte kan bosätta sig i den andra kommunen utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas, eller

2. på grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun men inte kan göra det utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas.

9 §

En ansökan enligt 8 § ska behandlas som om den enskilde var bosatt i inflyttningskommunen. Är den sökandes behov tillgodosedda i bosättningskommunen, får hänsyn inte tas till den omständigheten när ansökan prövas.

Bosättningskommunen är skyldig att på begäran bistå med den utredning som den andra kommunen behöver för att kunna pröva ansökan.

Överflyttning av ärende

10 §

Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd i fråga om en enskild person kan flyttas över till en annan kommun.

En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska begära det hos den andra kommunen. Ärendet ska då flyttas över om den som berörs av ärendet har starkast anknytning till den andra kommunen och det med hänsyn till den enskildes önskemål, hjälpbehovets

varaktighet och omständigheterna i övrigt framstår som lämpligt.

En begäran enligt andra stycket ska vara skriftlig. Den andra kommunen ska skriftligen och utan dröjsmål meddela sin inställning.

11 §

Om berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet, får den kommun som begärt överflyttning ansöka om det hos Socialstyrelsen. En sådan ansökan får också göras av en kommun, som inte inom en månad har fått svar från en annan kommun på en begäran om överflyttning.

Socialstyrelsen ska pröva ansökningen så snart som möjligt. Beslut i ärendet ska meddelas inom tre månader från det att ansökan kom in, om det inte finns särskilda skäl för en längre handläggningstid.

12 §

Uppgifter som behövs för att en kommun ska kunna ta över ett ärende enligt 10 eller 11 § ska lämnas ut av den kommun som överlämnar ärendet.

6 kap.

9 §²

Ett medgivande enligt 6 § att ta emot ett barn för stadigvarande vård och fostran meddelas av socialnämnden i vårdnadshavarens hemkommun.

Ett medgivande enligt 6 § att ta emot ett barn för stadigvarande vård och fostran meddelas av socialnämnden i samma kommun som enligt 2 a kap. ansvarar för att tillgodose vårdnadshavarens behov av stöd och hjälp.

Den nämnd som har lämnat medgivande enligt 6 § fullgör skyldigheterna enligt 7 §.

15 §

Ett medgivande enligt 12 § att ta emot ett barn med hemvist utomlands i syfte att adoptera det och

Ett medgivande enligt 12 § att ta emot ett barn med hemvist utomlands i syfte att adoptera det och

² Senaste lydelse 2003:407.

ett samtycke enligt 14 § till att adoptionsförfarandet får fortsätta meddelas av socialnämnden i den eller de sökandes *hemkommun*.

I de fall samtycke enligt 14 § lämnats av socialnämnden i en annan kommun fullgör i stället den nämnden skyldigheterna enligt 7 §.

ett samtycke enligt 14 § till att adoptionsförfarandet får fortsätta meddelas av socialnämnden i *samma kommun som enligt 2 a kap. ansvarar för att tillgodose den eller de sökandes behov av stöd och hjälp.*

Den socialnämnd som lämnat samtycke enligt 14 § ska fullgöra skyldigheterna enligt 7 §.

16 kap.

3 §³

Socialnämndens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om nämnden har meddelat beslut i fråga om

- ansökan enligt 2 kap. 3 §, – ansökan enligt 2 a kap. 8 §,
- bistånd enligt 4 kap. 1 §,
- vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap. 5 §,
- förbud eller begränsning enligt 5 kap. 2 §,
- medgivande enligt 6 kap. 6 §,
- medgivande enligt 6 kap. 12 §,
- återkallelse av medgivande enligt 6 kap. 13 §,
- samtycke enligt 6 kap. 14 §, eller
- avgifter eller förbehållsbelopp enligt 8 kap. 4–9 §§.

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart. En förvaltningsrätt eller kammarrätt får dock förordna att dess beslut ska verkställas först sedan det har vunnit laga kraft.

På begäran av sökanden får verkställandet av beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § senareläggas om verkställandet sker inom ett valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

4 §⁴

Socialstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol i ärenden om

1. tillstånd enligt 7 kap. 1 §,
2. omhändertagande av personakt enligt 7 kap. 5 §,
3. föreläggande enligt 13 kap. 5 och 8 §§,
4. återkallelse av tillstånd och förbud enligt 13 kap. 9–11 §§, samt
5. överflyttning av ärende enligt 5. överflyttning av ärende enligt
16 kap. 1 §. 2 a kap. 11 §.

I fråga om överklagande av Socialstyrelsens beslut enligt 7 kap. 4 § gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Andra beslut av Socialstyrelsen enligt denna lag får inte överklagas.

³ Senaste lydelse 2009:836.

⁴ Senaste lydelse 2009:596.

Beslut av Socialstyrelsen och domstol i fråga som avses i första stycket 2, 3 och 4 gäller omedelbart.

6 a §⁵

En kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § som någon är berättigad till enligt ett beslut av socialnämnden, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten av ett sådant beslut avbrutits.

En kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § som någon är berättigad till enligt en domstols avgörande, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten av ett sådant avgörande avbrutits.

Särskild avgift ska inte åläggas om den enskilde enligt 3 § tredje stycket begärt att få senarelägga verkställandet.

Om en bosättningskommun med stöd av 2 a kap. 6 § 2 har begärt att en vistelsekommun ska verkställa ett beslut, ska vistelsekommunen i fall som avses i första och andra styckena betala den särskilda avgiften enligt denna paragraf.

Avgifter enligt denna paragraf tillfaller staten.

6 c §⁶

Särskild avgift enligt 6 a § första stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 6 c § delgetts kommunen inom två år från tidpunkten för det gynnande beslutet om biståndet eller inom två år från det att verkställigheten av det gynnande beslutet avbrutits.

Särskild avgift enligt 6 a § andra stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 6 c § delgetts kommunen inom två år från det att domen om biståndet vunnit laga kraft eller inom två år från det att verkställigheten av domen avbrutits.

Om en vistelsekommun enligt 6 a § fjärde stycket ska betala den särskilda avgiften, ska första och andra styckena avse vistelsekommunen.

6 i §

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 2 a kap. 6 § 2 ska skyldigheten i 6 f–6 h §§ att rapportera till Socialstyrelsen och till kommunfull-

⁵ Senaste lydelse 2008:965.

⁶ Senaste lydelse 2006:495.

måktige avse även vistelsekommunen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.
2. En kommun är skyldig att slutföra en utredning och fatta beslut i ett ärende som inkommit till kommunen före ikraftträdandet, om inte kommunen och en annan kommun som är ansvarig för ärendet enligt de nya föreskrifterna kommer överens om överflyttning av ärendet och den enskilde samtycker till det.
3. En kommun som beviljat insatser före ikraftträdandet ska behålla ansvaret för insatserna till dess att kommunen och en annan kommun som är ansvarig för ärendet enligt de nya föreskrifterna kommer överens om överflyttning av ärendet och den enskilde samtycker till det.
4. Föreskrifterna i 2 a kap. 6 och 7 §§ ska inte tillämpas i ärenden där beslut meddelats före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade¹

dels att 17 a § ska upphöra att gälla,

dels att 16, 27, 28 a och 28 e §§ ska ha följande lydelse, och

dels att det i lagen ska införas sex nya paragrafer, 16 a–16 e och 28 i §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En kommuns ansvar enligt denna lag gäller gentemot dem som är bosatta i kommunen.

Om en person som anges i 1 § tänker bosätta sig i en kommun, *skall* kommunen på ansökan meddela förhandsbesked om rätten till insatser *från kommunen* enligt 9 §. Vid prövningen av en ansökan om förhandsbesked *skall* bestämmelserna i denna lag gälla. Kommunen *skall* utan dröjsmål planera och förbereda insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till om *han* bosätter sig i kommunen. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde.

16 §

En kommuns ansvar enligt denna lag gäller gentemot dem som är bosatta i kommunen. *Ansvaret för insatser enligt 9 § 2–10 omfattar dock inte dem som är bosatta i kommunen genom beslut av en annan kommun i fall som avses i 16 c eller 16 d §.*

Om en person som anges i 1 § tänker bosätta sig i en kommun, *ska* kommunen på ansökan meddela förhandsbesked om rätten till insatser enligt 9 §. Vid prövningen av en ansökan om förhandsbesked *ska* bestämmelserna i denna lag gälla. Kommunen *ska* utan dröjsmål planera och förbereda insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till om *han eller hon* bosätter sig i kommunen. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde.

Förhandsbesked enligt andra stycket ska också meddelas på ansökan av en person som redan är bosatt i kommunen, om en annan kommun enligt 16 c eller 16 d § har ansvaret enligt denna lag, och om ansökan avser

1. insats enligt 9 § 8 eller 9, eller

2. andra insatser enligt 9 § och den enskilde ordnar eget boende.

¹ Senaste lydelse av 17 a § 2000:1032.

Om behov av insatser enligt denna lag uppkommer under en tillfällig vistelse i en kommun *skall* kommunen *ge* det stöd och den hjälp som *omedelbart* behövs.

Såvitt avser landstingets förpliktelser gäller vad som sägs i denna paragraf om kommunen i stället landstinget.

Om behov av insatser enligt denna lag uppkommer under en tillfällig vistelse i en kommun *ska* kommunen *ansvara för* det stöd och den hjälp som *behövs i akuta situationer*.

I fråga om landstingets förpliktelser gäller vad som sägs i denna paragraf om kommunen i stället landstinget.

16 a §

När en enskild avser att vistas en kortare tid i en annan kommun än bosättningskommunen, är vistelsekommunen skyldig att på begäran

1. *bistå med den utredning som bosättningskommunen behöver för att kunna pröva den enskildes ansökan om insatser enligt 9 §,*

2. *verkställa bosättningskommunens beslut.*

16 b §

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 16 a § 2, ska bosättningskommunen ersätta vistelsekommunen för verkställighetskostnaderna. Ersättningen ska betalas enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar för motsvarande insatser.

16 c §

Om det finns särskilda skäl, får en kommun verkställa ett beslut enligt 9 § 8 eller 9 i en annan kommun. Den kommun som har beslutat om boendet har ansvaret enligt denna lag gentemot den person som till följd av beslutet är bosatt i den andra kommunen.

16 d §

En kommun har ansvar enligt denna lag gentemot en person som till följd av ett beslut av kommunen är bosatt i en annan kommun i

1. *familjehem eller hem för vård*

eller boende enligt 6 kap. socialtjänstlagen (2001:453),

2. boende för service och omvårdnad för äldre människor enligt 5 kap. 5 § andra stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen, eller

3. bostad med särskild service enligt 5 kap. 7 § tredje stycket eller 7 kap. 1 § första stycket 2 socialtjänstlagen.

16 e §

Ansvar enligt 16 c och 16 d §§ upphör om bosättningskommunen påbörjar verkställighet av insatser efter förhandsbesked enligt 16 § tredje stycket.

27 §²

Beslut av en sådan nämnd som avses i 22 § eller av Socialstyrelsen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol om beslutet avser

1. insatser för en enskild enligt 9 §,
2. utbetalning till någon annan enligt 11 §,
3. återbetalning enligt 12 §,
4. förhandsbesked om rätt till insatser enligt 16 § andra stycket,
4. förhandsbesked om rätt till insatser enligt 16 § andra *eller tredje* stycket,
5. tillstånd till enskild verksamhet enligt 23 §,
6. omhändertagande av personakt enligt 23 d §,
7. föreläggande enligt 26 c och 26 f §§, eller
8. återkallelse av tillstånd och förbud enligt 26 g–26 i §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I fråga om överklagande av Socialstyrelsens beslut enligt 23 c § gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 6 kap. 7–11 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart.

Förvaltningsrätten eller kammarrätten får dock förordna att dess beslut ska gälla först sedan det vunnit laga kraft.

28 a §³

En kommun eller ett landsting som inte inom skäligen tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt ett beslut av en sådan nämnd som avses i 22 §, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller ett landsting som inte inom skäligen tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant beslut avbrutits.

² Senaste lydelse 2010:480.

³ Senaste lydelse 2008:77.

En kommun eller ett landsting som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt en domstols avgörande, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller ett landsting som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant avgörande avbrutits.

Om en bosättningskommun med stöd av 16 a § 2 har begärt att en vistelsekommun ska verkställa ett beslut, ska vistelsekommunen i fall som avses i första och andra styckena betala den särskilda avgiften enligt denna paragraf.

Avgifter enligt denna paragraf tillfaller staten.

28 e §⁴

Särskild avgift enligt 28 a § första stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller landstinget inom två år från tidpunkten för det gynnande beslutet om insatsen eller inom två år från det att verkställigheten av det gynnande beslutet avbrutits.

Särskild avgift enligt 28 a § andra stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller landstinget inom två år från det att domen om insatsen vunnit laga kraft eller inom två år från det att verkställigheten av domen avbrutits.

Om en vistelsekommun enligt 28 a § tredje stycket ska betala den särskilda avgiften, ska första och andra styckena avse vistelsekommunen.

28 i §

Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 16 a § 2, ska skyldigheten i 28 f–28 h §§ att rapportera till Socialstyrelsen och till kommunfullmäktige avse även vistelsekommunen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.
 2. En kommun är skyldig att slutföra en utredning och fatta beslut i ett ärende som inkommit till kommunen före ikraftträdandet, om inte en annan kommun efter ansökan från den enskilde övertar ansvaret för ärendet enligt de nya föreskrifterna om ansvarig kommun.
 3. I fråga om enskilda som påbörjat en tillfällig vistelse i en annan kommun före ikraftträdandet ska äldre föreskrifter tillämpas i stället för 16 § fjärde stycket samt 16 a och 16 b §§.

⁴ Senaste lydelse 2008:77.

4. En kommun som före ikraftträdandet beviljat insatser enligt denna lag ska behålla ansvaret för insatserna till dess att en annan kommun, efter ansökan från den enskilde, övertar ansvaret enligt de nya föreskrifterna om ansvarig kommun.

5. I fråga om ansvar för personer som omfattas av gällande avtal som ingåtts med stöd av 4 § andra och tredje styckena lagen (1993:388) om införande av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, ska avtalet gälla istället för de nya föreskrifterna i 16 c §.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 47 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §¹

Med socialnämnden avses i denna lag socialnämnden i den kommun som enligt 2 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453) har ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver. Att överflyttning av ärenden till en annan socialnämnd kan ske i vissa fall framgår av 16 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Beslut om tvångsvård enligt 5 § och med anledning av omhändertagande enligt 13 § fattas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets den ansvariga kommunen är belägen. Den förvaltningsrätt som meddelade beslutet om vård beslutar också i frågor som avses i 44 § första stycket.

Med socialnämnden avses i denna lag socialnämnden i den kommun som enligt 2 a kap. socialtjänstlagen (2001:453) har ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver. Att överflyttning av ärenden till en annan socialnämnd kan ske i vissa fall framgår av 2 a kap. 10 och 11 §§ socialtjänstlagen.

Beslut om tvångsvård enligt 5 § och *beslut* med anledning av omhändertagande enligt 13 § fattas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets den ansvariga kommunen är belägen. Den förvaltningsrätt som meddelade beslutet om vård beslutar också i frågor som avses i 44 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.

¹ Senaste lydelse 2009:800.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 *skall* av Migrationsverket erbjudas plats på en förläggning.

Vad som sägs i första stycket gäller inte ensamkommande barn som *omfattas* av 1 § första stycket 1 och 2. För dessa barn *skall* Migrationsverket i stället anvisa en kommun som *skall* ordna boendet. Migrationsverket *skall* anvisa en kommun som har träffat överenskommelse med verket om mottagande av ensamkommande barn, om det inte finns särskilda skäl att anvisa någon annan kommun. När Migrationsverket anvisat en kommun *skall* barnet anses vistas i den kommunen i den mening som avses i 2 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453).

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 och som inte önskar utnyttja en erbjuden plats på en förläggning *skall* ändå registreras vid en sådan. Alla ensamkommande barn som *omfattas* av 1 § första stycket 1 och 2 *skall* registreras vid en förläggning. Migrationsverket svarar sedan för att bistånd lämnas enligt *bestämmelserna* i denna lag.

För utlänningar som avses i 1 § första stycket 3 *skall* biståndet lämnas av socialnämnden i den kommun där utlänningen vistas.

Föreslagen lydelse

3 §¹

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 *ska* av Migrationsverket erbjudas plats på en förläggning.

Vad som sägs i första stycket gäller inte ensamkommande barn som *avses* 1 § första stycket 1 och 2. För dessa barn *ska* Migrationsverket i stället anvisa en kommun som *ska* ordna boendet. Migrationsverket *ska* anvisa en kommun som har träffat överenskommelse med verket om mottagande av ensamkommande barn, om det inte finns särskilda skäl att anvisa någon annan kommun. När Migrationsverket anvisat en kommun *ska* barnet anses vistas i den kommunen i den mening som avses i 2 a kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 och som inte önskar utnyttja en erbjuden plats på en förläggning *ska* ändå registreras vid en sådan. Alla ensamkommande barn som *avses* 1 § första stycket 1 och 2 *ska* registreras vid en förläggning. Migrationsverket svarar sedan för att bistånd lämnas enligt denna lag.

För utlänningar som avses i 1 § första stycket 3 *ska* biståndet lämnas av socialnämnden i den kommun där utlänningen vistas.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.

¹ Senaste lydelse 2006:177.

5 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 51 kap. 21 och 22 §§ socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

51 kap.

21 §

När en försäkrad ansöker om eller beviljas assistansersättning ska den kommun *där han eller hon är bosatt* höras i ärendet, om det inte är obehövligt.

När en försäkrad ansöker om eller beviljas assistansersättning ska den kommun *som enligt 16, 16 c eller 16 d § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade har ansvar för insatser åt den försäkrade* höras i ärendet, om det inte är obehövligt.

Beslut om assistansersättning och beslut enligt 17–19 §§ ska sändas till kommunen.

22 §

För den som beviljats assistansersättning ska den kommun *där den försäkrade är bosatt* ersätta kostnaderna för de första 20 assistanstimmarna per vecka.

För den som beviljats assistansersättning ska den kommun *som enligt 16, 16 c eller 16 d § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade har ansvar för insatser åt den försäkrade* ersätta kostnaderna för de första 20 assistanstimmarna per vecka.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800) ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

Vid tillämpningen av 2 a kap. 9 § tredje stycket i 1985 års skollag ska hänvisningen till 16 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) i stället avse 2 a kap. 10 eller 11 § samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2011.